

Besluit

Waterschap Aa en Maas
Pettelaarpark 70
5216 PP 'S-HERTOGENBOSCH

Uw kenmerk: 423340
Datum: 6 mei 2024

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Goedkeuring projectplan Waterwet "Dijkversterking Ravenstein-Lith" in het kader van het project "Meanderende Maas"

Ons kenmerk

C2334055

Geacht dagelijks bestuur,

Bij brief van 5 april 2024 heeft u Gedeputeerde Staten verzocht goedkeuring te verlenen, aan het projectplan "Dijkversterking Ravenstein-Lith" zoals dat door het algemeen bestuur van uw waterschap op 5 april 2024 is vastgesteld.

Besluit

Wij besluiten op grond van onderstaande overwegingen en gelet op artikel 5.7 van de Waterwet (Ww) en artikel 10:27 Algemene wet bestuursrecht (Awb) het projectplan Waterwet "Dijkversterking Ravenstein-Lith", vastgesteld door het algemeen bestuur van het waterschap Aa en Maas op 5 april 2024, goed te keuren.

Projectbeschrijving

Het waterschap Aa en Maas is voornemens de historische Maasdijk tussen vestingstadje Ravenstein en de stuw bij Lith aan de Brabantse zijde te versterken. Dit omdat de dijk aan Brabantse zijde van dit riviertraject niet voldoet aan de veiligheidsnormen; het dijktraject Ravenstein-Lith is daarom in het Hoogwaterbeschermingsprogramma opgenomen als één van de top 14 meest urgente dijktrajecten om te versterken. Het project Meanderende Maas, waar het projectplan Dijkversterking Ravenstein-Lith deel van uitmaakt, heeft als belangrijkste doel om de waterveiligheid in het gebied tussen Ravenstein en Lith te vergroten door het versterken van de dijk over een lengte van 26,6 kilometer en door waterstandsverlaging. Daarnaast worden de gebiedskwaliteiten versterkt en de mogelijkheden voor gebiedsontwikkeling benut. Om dit te realiseren wordt een combinatie van dijkversterking, rivierversuiming en uiterwaardinrichting gerealiseerd. Hiervoor zijn binnen het project Meanderende Maas diverse besluiten opgesteld die gecoördineerd zijn voorbereid.

Voor de dijkversterking zijn, naast de vaststelling van het projectplan Waterwet dijkversterking Ravenstein-Lith (inclusief MER), waarvan thans goedkeuring wordt verzocht, de volgende besluiten genomen:

- Omgevingsvergunning kappen en herplant, gemeente Oss
- Omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan aanleg wegen, gemeente Oss
- Beschikking Ontgrondingenwet inclusief MER, provincie Noord-Brabant
- Ontheffing soortenbescherming Wet natuurbescherming, ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- Positieve weigering gebiedsbescherming Wet natuurbescherming, ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Voor wat betreft de geulen en weerdverlaging zijn de volgende besluiten genomen:

- Projectplan Waterwet geulen en weerdverlaging Meanderende Maas, inclusief MER, ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
- Bestemmingsplan Meanderende Maas 2022, gemeente Oss
- Omgevingsvergunning kappen en herplant, gemeente Oss
- Beschikking Ontgrondingenwet inclusief MER, provincie Noord-Brabant
- Ontheffing soortenbescherming Wet natuurbescherming, ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- Watervergunning vegetatie uiterwaarden, ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
- Watervergunning verleggen Maasbommelse Veerweg, ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
- Watervergunning haven Megen, ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
- Verkeersbesluit Maasakkerstraat Oss, gemeente Oss
- Watervergunning watergang Diedensche Uiterdijk, waterschap Aa en Maas
- Beschikking Ontgrondingenwet inclusief MER, provincie Gelderland
- Watervergunning fietspad Maasbommel, waterschap Rivierenland
- Omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan (geul Maasbommel-west, maaiveldverlaging, drempel Appeltern, fietspad Maasbommel) inclusief MER, gemeente West Maas en Waal
- Omgevingsvergunning kappen en herplant, gemeente West Maas en Waal
- Positieve weigering gebiedsbescherming Wet natuurbescherming, ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- Vaststellingsbesluiten Nota Bodembeheer en Waterbodemkwaliteitskaart, ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Het projectgebied van Meanderende Maas is noordelijk en zuidelijk van de Maas gelegen. Aan noordelijke zijde ligt het projectgebied in de provincie Gelderland en de gemeenten West Maas en Waal en Wijchen. Zuidelijk van de Maas is het projectgebied gelegen in de provincie Noord-Brabant en de gemeente Oss. De Maasdijk aan de Brabantse zijde is het te versterken dijkgedeelte.

De te versterken dijk maakt onderdeel uit van dijktraject 36-3, Land van Heusden/de Maaskant en beschermt het achterland tegen hoogwater vanuit de Maas. Dit dijktraject loopt van de A50 nabij Ravenstein (dijkpaal A640) tot 500 meter voor Stuw- en Sluizencomplex Lith (dijkpaal A645). De laatste 500 meter van de te versterken dijk valt onder dijktraject 36-4, maar wordt conform de (strengere) norm van dijktraject 36-3 versterkt.

Voor dijktraject 36-3 is de vastgelegde norm voor een overstromingskans vastgelegd op 1/30.000 per jaar (signaleringswaarde) met een Maximaal Toelaatbare Kans (MTK) van 1/10.000 per jaar. De primaire waterkering (de

dijk) van 26,6km is afgekeurd voor verschillende faalmechanismen. Uitgangspunt voor de dijkversterking is dat de dijk 'integraal' wordt versterkt voor de komende 50 jaar, waarbij een oplossing wordt bedacht voor alle tekorten zodat de dijk zijn functie kan blijven vervullen.

Het ontwerp voor de dijk bestaat uit een afwisseling tussen tuimeldijk en moderne gronddijk, waarbij over een groot deel van het traject constructies noodzakelijk zijn. Per sectie is het type dijk bepaald tezamen met de hoogtetekorten en de maatregelen die nodig zijn voor stabiliteit.

Wettelijk kader

Het projectplan moet voldoen aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 5.4, tweede lid, Waterwet (Ww). De toetsing van het besluit van het waterschap vindt zijn wettelijke grondslag in afdeling 10.2.1 Algemene wet bestuursrecht (Awb). De toetsingsgrond is daarbij of het onderhavige besluit in strijd is met het recht of een grond, neergelegd in de wet waarin of krachtens welke de goedkeuring is voorgeschreven. Op grond van artikel 5.7 Ww kan de goedkeuring slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of algemeen belang.

Om het project mogelijk te maken, is ook een milieueffectrapport (MER) op grond van de Wet milieubeheer opgesteld. De eerste fase van de procedure van de milieueffectrapportage (m.e.r.) is in 2019/2020 doorlopen bij de verkenningsfase. Dit heeft geresulteerd in het "MER 1^e fase" (Plan-MER). In deze fase heeft de Commissie voor de m.e.r. een toetsingsadvies gegeven. Later is het "MER 2^e fase" (Project-MER) opgesteld. Dit MER hoort bij de eerdergenoemde besluiten behorend bij het project Meanderende Maas.

Procedure

Bij het onderhavige projectplan Waterwet gaat het om de versterking van een primaire waterkering. Omdat het hier een primaire waterkering betreft is de coördinatieprocedure als bedoeld in hoofdstuk 5, paragraaf 2, van de Ww van toepassing. De bedoeling van deze coördinatie is om de voorbereiding en bekendmaking van alle besluiten die voor de uitvoering van het projectplan Waterwet nodig zijn, inclusief de eerdere gelegenheid tot het naar voren brengen van zienswijzen daarop, alsook het indienen van beroep daartegen, voor de verschillende besluiten op elkaar af te stemmen en gelijktijdig te doen plaatsvinden. Op de coördinatieprocedure is afdeling 3.4 Awb van toepassing. Dit houdt in dat alle besluiten eerst als ontwerpbesluit ter inzage zijn gelegd en pas daarna definitief zijn vastgesteld.

Het ontwerp-projectplan, het MER en de bijbehorende relevante stukken hebben, overeenkomstig afdeling 3.4 Awb, van 17 augustus 2023 tot en met 27 september 2023 ter inzage gelegen. In deze periode zijn er 121 zienswijzen ingediend. Definitieve besluitvorming naar aanleiding van deze ingediende zienswijzen heeft plaatsgevonden op basis van de overwegingen die terug te vinden zijn in de "Nota van antwoord zienswijzen Project Meanderende Maas". In deze Nota zijn ook de ambtshalve wijzigingen opgenomen.

Beoordeling projectplan

Wij keuren het projectplan Waterwet goed omdat het projectplan voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 5.4, tweede lid, Ww. Op grond van artikel 5.7 Ww kunnen wij de goedkeuring alleen onthouden wegens strijd met het recht of wegens strijd met het algemeen belang. Het door het algemeen bestuur vastgestelde projectplan inclusief bijlagen, met bijbehorende MER, bevat naar ons oordeel de nodige informatie over de werken en de wijze waarop de betrokken werken zullen worden uitgevoerd, de effecten van de werken voor de omgeving en hoe daarmee wordt omgegaan. De bij het besluit van het algemeen bestuur van het waterschap Aa en Maas betrokken overwegingen, zoals beschreven in het projectplan, worden door ons onderschreven.

Veiligheid

Het hoofddoel van de dijkversterking is het vergroten van de waterveiligheid. Na uitvoering van de maatregelen zal de dijk voldoen aan de veiligheidsnormen conform het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Natuur

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Rijntakken en ligt op ongeveer 5 kilometer afstand van het plangebied. Vanwege deze afstand is geen sprake van directe effecten en zijn ook externe effecten, door bijvoorbeeld licht of geluid, niet aan de orde. De stikstofemissie/-depositie ná realisatie van het project Meanderende Maas (de "gebruiksfase") neemt als gevolg van het project af. In de "aanlegfase" werd eerst een tijdelijke toename van stikstofdepositie van maximaal 0,02 mol/ha/jaar voorzien op het Natura 2000-gebied Rijntakken. Echter, volgens de laatste berekeningen van de nieuwste versie van AERIUS-Calculator, is er geen sprake meer van een toename van stikstofdepositie in deze fase. Dit maakt dat negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten.

Uit uitgevoerde natuuronderzoeken blijkt dat de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten sterk wordt bepaald door de aanwezigheid van bestaande landschapselementen en groenstructuren. De effecten op beschermde soorten zijn daarom vooral van toepassing op de werkzaamheden in de uiterwaarden, maar kunnen ook voor de dijk niet volledig uitgesloten worden. Door de werkzaamheden aan de dijk kan leefgebied van beschermde soorten verloren gaan en kunnen individuen worden gedood; hiervoor worden echter mitigerende en compenserende maatregelen getroffen. Met inachtneming van deze mitigerende en compenserende maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden uitgesloten.

Archeologische, cultuurhistorische en landschappelijke waarden

Op het thema archeologie is het ontwerp eerder negatief beoordeeld omdat er meerdere gebieden met een hoge verwachtingswaarde worden doorsneden. Waar mogelijk is het ontwerp aangepast en wordt er minder diep gegraven om de kans op het verstoren van archeologische waarden te beperken. Voor locaties waar de kans bestaat op het doorsnijden van archeologische waarden is een Programma van Eisen Archeologie vastgesteld, waarin is opgenomen op

welke wijze het eventuele graafwerk wordt uitgevoerd en op welke wijze het waterkerende vermogen wordt beschermd. Hiermee staat het aspect archeologie de uitvoerbaarheid van het projectplan niet in de weg en kunnen belangrijke nadelige gevolgen op het aspect archeologie worden uitgesloten.

Op de thema's landschap en cultuurhistorie heeft het projectplan overwegend positieve effecten. Het ontwerp draagt bij aan versterking van het gebied als rivier- en moeraslandschap. In het ontwerp van de dijk is voortgebouwd op het huidige karakter van de dijk. Vanuit het aspect landschap zijn er geen compenserende of mitigerende maatregelen noodzakelijk. De bestaande cultuurhistorische waarden worden behouden en/of versterkt door het ontwerp; in het ontwerp van de dijk is voortgebouwd op het huidige karakter van de dijk en zijn de zichtbare tijdslagen van de dijk behouden en versterkt. Ook vanuit het aspect cultuurhistorie zijn er geen compenserende of mitigerende maatregelen noodzakelijk. Daarmee kunnen belangrijke nadelige effecten op cultuurhistorische en landschappelijke waarden worden uitgesloten.

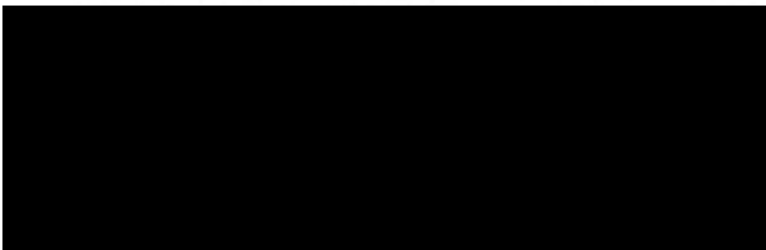
Overige overwegingen

Het project Meanderende Maas heeft een grote impact op de omgeving en daarom is er al bij de verkenning veel aandacht besteed aan het omgevingsproces, met proactieve communicatie en participatie. Tegelijkertijd heeft het proces de aanwezige kennis en ideeën uit het gebied gemobiliseerd en benut om inzicht, begrip, draagvlak en meerwaarde te creëren onder stakeholders in het projectgebied, zoals bewoners, dorpsraden en ondernemers. Ook zijn stakeholders van de samenwerkende partijen (de betrokken overheden), zoals bestuurders en ambtenaren, actief betrokken in het proces. Gedurende het ontwerpproces zijn belangstellenden op verschillende manieren en in diverse werkvormen betrokken bij het proces.

Het door het waterschap vastgestelde projectplan achten wij niet in strijd met het recht of algemeen belang en getuigt van een evenwichtige belangenafweging. Wij verlenen hieraan onze goedkeuring.

's-Hertogenbosch, 6 mei 2024

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

projectleider waterveiligheid, Delta en rivieren